

Lohjan esikoulujen ja peruskoulujen koulumatkakuljetusten periaatteet 1.10.2017 alkaen

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta on 21.9.2017 § __ päättänyt hyväksyä Lohjan esikoulujen ja peruskoulujen koulumatkaperiaatteet 1.10.2017 alkaen:

KOULUKULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Perusopetuslain 32 §:n mukaan ”jos perusopetusta, esiopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pidempi tai jos se oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen muuten muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi, on oppilaalla oikeus maksuttomaan kuljetukseen taikka oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävään riittävään avustukseen.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia.

Jos 1 momentissa tarkoitettu oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun, kouluun, voidaan oppilaaksi ottamisen edellytykseksi asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.”

KOULUMATKAN PITUUS

Lohjan kaupunki järjestää esikoululaiselle ja oppilaalle kuljetuksen tai avustaa esikoululaisen tai oppilaan huoltajaa koulumatkakustannuksissa, jos

- **esikoululaisen tai 1-4 luokan** oppilaan koulumatka oppilaan väestörekisteriin merkitystä osoitteesta kaupungin osoittamaan esikouluun tai lähikouluun on **3 kilometriä pidempi**
- **5-9 luokan** oppilaan koulumatka oppilaan väestörekisteriin merkitystä osoitteesta kaupungin osoittamaan lähikouluun on **5 kilometriä pidempi**

Esikoululaisen/oppilaan koulumatkaksi katsotaan lyhin jalankulkukelpoinen, yleisesti käytössä oleva tie. Koulumatka mitataan kotitontin lähimmän liittymän rajalta koulutontin lähimmän sisään tulon rajalle. Matkamittaus tehdään päätösten tekovaiheessa. Reittigis suunnitteluohjelmalla. Poikkeuksellisissa tapauksissa voidaan matkan mittaus tehdä maastomittauksena tosiasiallisen koulumatkan pituuden varmistamiseksi.

Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää esikoulu- ja koulumatkakuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta.

Kilometriraja (3 km ja/tai 5 km) on pisin mahdollinen omavastuumatka, joka esikoululaisen tai oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin ja se koskee myös matkaa kotoa kuljetukselle ja takaisin.

MATKAN VAARALLISUUS

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta järjestää kuljetuksen vähintään vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle.

Teiden vaarallisuutta arvioi turvallisuustyöryhmä, joka muodostuu opetuksen, varhaiskasvatuksen, teiden ylläpitäjän, poliisin ja logistiikkayksikön edustajat. Teiden vaarallisuuden arvioinnin perustana on valtakunnallinen Koululiitu-järjestelmä. Työryhmä on listannut tiet ja väylät, joille on annettu vaarallisuusmäärittely. Teiden vaarallisuudet tarkistetaan vähintään kerran lukuvuodessa pidettävässä kokouksessa, jonka kutsuu kokoon logistiikkayksikön edustaja.

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyy turvallisuustyöryhmän valmisteleman vaarallisten teiden luettelon.

KOULUMATKAN VAIKEUS JA RASITTAVUUS

Kaupunki järjestää huoltajan hakemuksesta esikoululaiselle tai oppilaalle kuljetuksen tai korvaa huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on esikoululaiselle tai oppilaalle liian vaikea, vaarallinen tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen em. perusteella

- edellyttää aina asiantuntijan (koululääkäri tai vastaava) lausuntoa
- jossa ilmenee selkeästi kuljetustarpeen syiden ja perusteluiden lisäksi mille ajanjaksolle kuljetuksen järjestämistä suositellaan sekä millä kuljetusvälineellä asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan.

Suosituksia kuljetuksen järjestämiseksi ei ole riittävä peruste sen saamiseksi. Hakemuksista pyydetään lausunto tapauskohtaisesti joko opetustoimesta, varhaiskasvatuksesta, terveydenhuollosta, sosiaalihuollosta tai logistiikkayksiköstä. Logistiikkayksikön esimies päättää tapauskohtaisesti lausunnon mukaisesti kuljetuksen tarpeellisuudesta ja laajuudesta. Päätökset tehdään enintään lukuvuodeksi. Erityiskoulua (Jalava) käyvien osalta päätökset voidaan tehdä oppivelvollisuusajaksi, mikäli asiantuntijalausunnolla todetaan syyn pysyväislaatuisuus.

Huoltajan hankkimat asiantuntijalausunnot on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuisia.

Sairauden takia kuljetus voidaan myöntää lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi.

MUUSSA KUIN LÄHIKOULUSSA TAI VIERAASSA KUNNASSA KOULUA KÄYVÄT OPPILAAT

Asuinpaikkaa muuttaneelle oppilaalle, joka aiemman kieli- tai muun ainevalinnan johdosta on opetustoimen taholta hyväksytty menemään muuhun kuin uuden asuinpaikkansa lähikouluun, on oikeus kuljetukseen, jos kuljetuksen ehdot muutoin täyttyvät. Samoin jos kaupunki opetuksen järjestäjänä osoittaa oppilaalle koulupaikan muusta kuin lähikoulusta (valmistava/S2 opetus/kaupungin yhteiset luokat) oppilaalle järjestetään koulumatkakuljetus jos kuljetusehdot muutoin täyttyvät. Päätökset tehdään enintään lukuvuodeksi.

Huoltajan hakemuksesta oppilaan kuljetus voidaan järjestää muissakin kuin edellä luetelluissa tapauksissa, jos oppilaan /esikoululaisen kokonaistilanteeseen liittyvät seikat katsotaan sellaisiksi, että hänen opiskelunsa häiriintyisi ilman kuljetusta. Hakemuksista pyydetään lausunto tapauskohtaisesti joko opetustoimesta, varhaiskasvatuksesta,

terveydenhuollosta, sosiaalihuollosta tai logistiikkayksiköstä. Logistiikkayksikön esimies päättää tapauskohtaisesti lausunnon mukaisesti kuljetuksen tarpeellisuudesta ja laajuudesta. Päätökset tehdään enintään lukuvuodeksi.

Huoltaja vastaa itse kuljetuksesta, mikäli oppilas aloittaa koulun muualla kuin omassa kaupungin osoittamassa lähikoulussaan. Toissijaisen oppilaaksioton periaatteissa on todettu, ettei koulumatkaoikeutta toissijaiseen opetuspaikkaan ole. Koulun tulee antaa tästä asiasta huoltajalle selkeä tieto, ennen kuin huoltaja päättää kouluvalinnasta.

KOULUKULJETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Vuoroliikenne ja kouluauto

Esikoulu- ja koulumatkakuljetuksissa käytetään kaikilla luokka-asteilla ensi sijassa olemassa olevia vuorolinjoja.

Muita kuljetusmuotoja käytetään silloin, kun reitillä ei ole vuorolinjaa.

Esikoululainen/oppilas voi joutua käyttämään useita eri kuljetusmuotoja (vuorolinja ja kouluauto).

Kuljetuksia ei järjestetä ovelta-ovelle –kuljetuksina, vaan esikoululaiset/oppilaat kerääntyvät pääasiassa pääteiden varrelle. Kuljetusreitit tehdään mahdollisimman vähin poikkeamin pääteiltä. Kilometriraja (3 km ja/tai 5 km) on pisin mahdollinen omavastuumatka, joka oppilaan tai esikoululaisen tulee varautua kulkemaan omin neuvoin määrätylle haku/jättöpaikalle.

Koulumatkakuljetusavustus

Esikoululaisen tai peruskoulun oppilaan koulukuljetuksen vaihtoehtona on kuljetusavustuksen maksaminen oppilaan huoltajalle. Koulukuljetusavustus voidaan maksaa oppilaan huoltajalle, mikäli oppilas täyttää koulukuljetusehdot. Kuljetusavustus maksetaan mikäli kuljetuksen järjestäminen on epätarkoituksenmukaista. Kyseeseen tulee lähinnä sellaisen oppilaan kuljetus, jonka koulumatkan varrella ei asu muita kuljetusoppilaita tai joka ei asiantuntijalausannon perusteella kykene kulkemaan vuoroliikenteen linja-autossa tai kouluautossa. Kuljetusavustus korvataan Kelan määrittelemän kilometrikorvauksen mukaan oppilaan matkasta kodista kouluun ja koulusta kotiin. Kuljetusavustus maksetaan kerran lukukaudessa huoltajan laatimaa laskua vastaan.

Kuljetusavustuksen maksamisesta tehdään logistiikkayksikön esimiehen päätös. Päätös tehdään enintään lukuvuodeksi.

Kuljetuksen matka- ja odotusaika

Koulumatka suunnitellaan siten, ettei esikoululaisten tai koululaisen päivittäinen koulumatkoihin ja odotuksiin kuluva aika ylitä laissa säädettyä 2,5 tai 3 tuntia.

Matka-aikaa laskettaessa sovelletaan Suomen Kuntaliiton julkaiseman henkilökuljetusoppaan keskimääräistä kävelyaikaa seuraavasti:

esiopetuksessa olevan kävely aika 1 kilometrin matkalla on 15 minuuttia

1-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 14 minuuttia
2-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 13 minuuttia
3-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 12,5 minuuttia
4-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 12 minuuttia
5-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11,8 minuuttia
6-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11,6 minuuttia
7-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11,4 minuuttia
8-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11,2 minuuttia
9-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11 minuuttia

Kuljetusjärjestelyjen johdosta oppilaalla voi olla odotusaikaa koululla koulupäivän alkaessa tai päättyessä.

Iltapäiväkerhotoimintaan liittyvä kuljetus

Iltapäiväkerhotoiminnassa olevan lapsen kuljetusta ei järjestetä koululta iltapäiväkerhopaikkaan eikä iltapäiväkerhopaikasta kotiin.

MAKSULLINEN KOULUKULJETUS

Reiteillä, joissa kouluauto kulkee, eikä oppilaalla ole mahdollisuutta käyttää vuorolinjaa, voidaan myöntää ns. vapaapaikkoja hakemuksesta, mikäli kouluautossa on tilaa. Vapaapaikkaoikeus on tarkoitettu *ensisijaisesti* haja-asutusalueella asuville oppilaille. Vapaapaikkaa voidaan hakea myös osaksi lukuvuotta toistuvasti samoiksi arkipäiviksi. Korvaus matkasta suoritetaan Matkahuollon matkakortilla tai käteisenä. Matkan hinta perustuu matkan pituuteen ja Matkahuollon hinnaston hintaan. Kuljetus vapaapaikalla on aina tilapäinen, eikä luo pysyvää kuljetusoikeutta. Vapaapaikkaoikeuden menettää, jos reitti muuttuu tai uusi kuljetusoikeudellinen tulee reitille. Mikäli hakijoita on paljon, eikä vapaapaikkoja ole kaikille hakijoille, paikat arvotaan.

Vapaapaikkahakemus tulee toimittaa logistiikkayksikköön 15.9. mennessä. Maksulliset koulukuljetukset vapaapaikalla alkavat viimeistään viikolla 43.

Maksullisesta kuljetuksesta tehdään logistiikkayksikön esimiehen päätös. Päätös tehdään määräajaksi enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Päätöksellä myönnetään vapaapaikkaoikeus vain niille hakemuksessa haetuille kuljetuskerroille, joille vapaapaikka on osoitettavissa.

MUIDEN MATKUSTAJIEN KULJETUS

Kuljetuksiin voidaan ottaa muitakin matkustajia kuin peruskoululaisia, esimerkiksi asiointiliikennepalveluja tarvitsevia tai haja-asutusalueella asuvia lukion ja ammattioppilaitoksen oppilaita. Matkan hinta määräytyy voimassa olevan palvelu- ja asiointiliikenteen taksan mukaisesti. Muiden matkustajien tulee hakea kuljetusoikeutta. Kuljetusoikeudesta tehdään logistiikkayksikön esimiehen päätös.

Koulumatkakuljetukset järjestetään tai korvataan vain kodin ja koulun väliselle matkalle. Kaupunki ei järjestä ns. "kaverikuljetuksia" eikä "harrastuskuljetuksia".

TET - JAKSOJEN MAKSUTON KULJETUSOIKEUS

TET-jaksoilla korvataan oppilaille kodin ja harjoittelupaikan väliset matkakustannukset. Oppilas huolehtii matkan järjestämisestä. Matkakustannukset korvataan kohtuullisen etäisyyden päässä olevaan harjoittelupaikkaan.

Oppilas saa koululta tarvittaessa tet-jakson ajaksi bussikortin. Jos oppilas käyttää tetmatkoihin omaa kulkuneuvoa, hän laskuttaa jakson jälkeen matkakustannukset. Matkakorvausta maksetaan yleisten kulkuneuvojen käytöstä. Oman mopon käytöstä maksetaan matkakorvausta vain, mikäli matkan kulkeminen bussilla ei kohtuullisessa ajassa onnistu.

KULJETUKSEN SUUNNITTELUPERIAATTEET

Koulujen lukujärjestykset on tehtävä siten, että ne mahdollistavat pääsääntöisesti koko lukuvuoden kestäväen kuljetusreittien suunnittelun. Seuraavan lukuvuoden päivittäiset työajat on toimitettava sivistystoimeen ja logistiikkakeskukseen vuosittain 10.6. mennessä. Jos lukuvuoden alkaessa tulee välttämättömiä muutostarpeita työaikoihin, ne ilmoitetaan heti logistiikkayksikköön. Lukuvuoden alkaessa tulee varautua kahden viikon pituiseen viiveeseen muutosten toimenpanossa.

Kuljetusjärjestelyt lukuvuoden aikana toteutetaan viikon kuluessa toimeksiannosta.

KOULUKULJETUKSEEN HAKEMINEN JA PÄÄTÖKSENTEKO

Maksutonta koulumatkakuljetusoikeutta haetaan ennen esiopetukseen, ensimmäiselle ja seitsemännelle luokalle siirtymistä.

Kuljetusoikeus myönnetään enintään siihen saakka, kun oppilaalla on voimassa olevien kuljetuserusteiden mukaan oikeus kuljetukseen. Esim. koulutulokkaalla on kolmen kilometrin matkalta kuljetus neljännen vuosiluokan päättymiseen asti. Viidennen lukuvuoden alkaessa kuljetusoikeus päättyy automaattisesti, ellei oppilaan koulumatka hänen lähikouluunsa ole pidempi kuin 5 km. Asuinosoitteen tai oppilaan koulunkäyntipaikan muuttuessa päätös tehdään aina uudelleen.

Koulumatkaetuutta haetaan ensisijaisesti sähköisellä Wilmassa olevalla lomakkeella. Hakuaika on vuosittain tammi-helmikuussa. Helmikuun loppuun mennessä palautetut lomakkeet ehditään käsitellä tulevan lukuvuoden alkuun mennessä.

Mikäli koulukuljetuksesta on tehty päätös muun kuin koulumatkan pituuden tai tien vaarallisuuden johdosta, tulee koulumatkakuljetusta hakea lukuvuosittain huhtikuun loppuun mennessä.

Logistiikkayksikkö tarkistaa koulumatkahakemukset ja logistiikkayksikön esimies tekee esikoulu- ja koulumatkakuljetuspäätökset. Päätökset tehdään 10.6. mennessä ja julkaistaan sähköisenä Wilmassa.

Logistiikkayksikkö hoitaa kuljetusjärjestelyt mm. kilpailutukset, reittijärjestelyt ja huoltajien tiedottamisen Wilman kautta mm. hakuajat, haku- ja jättopaikat, kouluauton tiedot. Koulukuljetustiedote, jossa järjestelyt näkyvät julkaistaan sähköisesti Wilmassa vähintään viikkoa ennen koulun alkua ja lukuvuoden aikana aina, mikäli kuljetusjärjestelyt muuttuvat. Koulukuljetusoikeuksiin liittyvistä päätöksistä on mahdollista valittaa hallinto-oikeudelle. Logistiikkayksikön esimies antaa lausunnot valituksiin kuultuaan tarvittaessa opetustoimen, varhaiskasvatuksen, terveydenhuollon tai sosiaalihuollon edustajaa.

Vahvistettujen periaatteiden mukaiset kuljetusjärjestelyt ovat täytäntöönpanoa, eikä periaatteiden mukaisesti hoidetuista kuljetusjärjestelyistä ole muutoksenhakuoikeutta. Kaikki koulumatkakuljetuksiin liittyvät lomakkeet löytyvät joko Wilmasta linkkinä tai lomakkeena.